

Нашият народ правеше свръхчовешки усилия. Повече от 20% от населението бѣ на бойното поле, а това значи, че всичкото работно население бѣ извадено от своята работа. Запаситѣ от храни започнаха да намаляватъ вледствие безразборното имъ изнасяне въ Германия, Австро-Унгария, Турция. Прехраната на войската и населението бѣ затруднена. Поради липса на организаторска способностъ при събирането и разпредѣлението хлѣбната дажба на войниците бѣ намалена. Пшеничното брашно, по непридвидливостъ, отначало не се размѣсваше съ царевичното, за да стигне до новата реколта. Скоро то се свърши и на войниците почна да се дава царевиченъ хлѣбъ, който лошо се приготвяше и мжно се пренасяше до частитѣ. Дрехитѣ и обувкитѣ се износиха и войниците оголѣха, догдето се уреди новата доставка отъ Германия. Войнишкитѣ семейства сжщо оголѣха. Войниците въ окопитѣ гладни, боси, голи, изложени постоянно на гнета на неприятелския огънь, нерѣдко виждайки другаритѣ си затрупани въ окопитѣ и заслонитѣ, чувайки все една и сжща пѣсень: „Пестете снарядитѣ!“, не можаха да останатъ безчувствени. Въ дълбокия тилъ презъ това време ставаше нѣщо страшно: алчностъ въ по-заможнитѣ да трупатъ богатства съ простени и непростени срѣдства: говореше се за незаконно забогатяване на нѣкои привилигировани отъ управляващитѣ личности; за незаконни отношения на административнитѣ власти съ оставенитѣ въ мизерия войнишки семейства; че скромната помощъ, отпускана отъ държавата на войнишкитѣ семейства, не отива по назначението си; незаконни реквизиции и др. Войниците отъ дългото стоене на планинскитѣ чукари станаха твърде чувствителни къмъ тѣзи нерадостни новини, които идваха отъ вътрешността на отечеството.

Отпускаритѣ презъ това време отиваха и се връщаха, носейки съ себе си отъ фронта мжнотиитѣ на бойната обстановка, а отъ тила — ненавистъ къмъ развилнѣлата се поквара. Войниците виждаха два съвършено различни свѣта: единиятъ — тоя на фронта, почернѣлъ, измжченъ, измършавѣлъ, но всецѣло отдалъ се въ служба за защита на Родината; другиятъ — дълбокиятъ тилъ, въ който ставаше нѣщо страшно и мизерно. Всичко това възмути войнишката душа.

Следъ като свършваха нерадостнитѣ разговори по новинитѣ въ дълбокия тилъ, войниците се впускаха въ разсждения по политическото положение и често пжти тѣ го рисуваха по-правилно, отколкото ржководнитѣ фактори въ София. Добруджанскиятъ въпросъ, Маришкиятъ въпросъ се тълкуваха като диктаторство на силния ни съюзникъ, който иска да ни диктува и владѣе, ако излѣзе победителъ.

Вмѣсто да изпратятъ войски на южния фронтъ, германцитѣ бързаха да изтеглятъ и последнитѣ си дружини и тежки батареи. Къмъ срѣдата на септемврий въ Македония бѣха останали само германски щабове, които командуваха български части. Това шокираше не само офицеритѣ, но и нашитѣ войници, които се чувствуваха като продадени на чужденци наемници. Германскитѣ щабове, колкото и да бѣха добре организирани, бѣха изгубили вече своя авторитетъ.